

PERMBLEDHJE JOTEKNIKE

E VLERESIMIT TE NDIKIMIT NE MJEDIS

PER AKTIVITETIN

“Miniere nentokesore per shfrytezim kromi”

Sipas ligjit nr.10440 date 7.7.2011 “Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis”, klasifikohet ne Shtojcen 2, pika 2.2 Minierat Nentokesore

Vendndodhja e ushtrimit te aktivitetit : Objekti “Maja e Drenit, Trupi nr.2”, Bashkia Klos, Diber

INVESTITOR : “Mario-Xhiku” Shpk

PROJEKTUES : « STUDIO PROJEKT » shpk

TIRANE 2016

HYRJE

Subjekti “**Mario-Xhiku**” shpk eshte regjistruar prane Qendres Kombetare te Regjistrimit me numer NIPT **K88414902C** dhe seli Rruga Bruksel, Lagjja nr.1, Godina nr.3, Kamez, ka ushtruar aktivitetin e shfrytezimit te mineralit te kromit ne objektin Maja e Drenit, Trupi nr.2.

Subjekti ka paraqitur kerkese per zgjerim te siperfaqes se zones minerare shkas per paraqitjen e kerkeses nga subjekti ne fjale, jane disa shfaqje xeherore kromi brenda zones se kerkuar, por jashte zones se licensuar. Shoqeria Mario-Xhiku ka ber kerkese per zgjerim te lejes minerare te shfrytezimit te mineralit te kromit , objekti Maja e Drenit, Trupi nr.2 me leje disponuese nr. 1473 date 24.05.2010.

Rezultoni se kerkesa e paraqitur nga subjekti ploteson kriteret e percaktuara ne nenin 9, pika 1 dhe 57, pika 2/1 , te ligjit nr. 10304 date 15.07.2010 “ Per sektorin minerar ne Republiken e Shqiperise” , te ndryshuar si dhe kriteret e percaktuara ne VKM nr.218 date 11.03.2015 ‘Per percaktimin e kriterëve, procedurave dhe rregullave per shfrytezimin , ne siperfaqe dhe nentoke, te zonave qe jane ngjitur me lejet ekzistuese dhe ndryshimin e koordinatave per lejet minerare te percaktuara ne hapësire me tri koordinata”.

Ministria e Energjise dhe Industrise ne zbatim te VKM nr.218 date 11.03.2015 ka miratuar fillimin e procedurave per zgjerimin e lejes minerare nr. 1473 date 24.05.2010, permes njoftimit per fillim procedure per zgjerimin e lejes nr.2583/1 prot, date 23.5.2016.

Sipas ligjit nr.10440 date 7.7.2011 “Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis” aktiviteti i shfrytezimit te mineralit te kromit me miniere nentokesore klasifikohet ne shtojcen 2 pika 2.2. Minierat nentokesore dhe i nenshtrohet Procedures Paraprake te VNM-se.

Minerali i kromit ben pjese ne grupin e mineraleve te dobishme metalore. Xeheroret e kromit kane perhapje mjaft te gjere ne zonen tektonike Mirdita , sidomos ne brezin lindor te shkembinjve ultrabazike. Ne kete brez njihen qindra grumbullime e shfaqje te mineralizimeve te kromit , nga te cilat vendburimet e Bulqizes dhe te Batres jane me te rendesishmet. Ne profolin e tektoniteve, trupat e kromit te mbeshjtelle si rregull nga nje kemishe dunitike me trashesi deri 10-15 m , ne pergjithesi jane podiforme, thjerrezore , here-here pllakore me dalje ne siperfaqe ose jo , qe zhyten ne thellesi disa qindra metra. Xeheroret e kromit sipas permbajtjes se oksidit te kromit ndahen ne te pasur, kur permbajne 42-44 % Cr_2O_3 , ne mesatare kur permbajne 38-40 % Cr_2O_3 , dhe ne te varfer kur permbajne nen 38 % Cr_2O_3 .

Ne Shqiperi fillesat e legjislacionit mjedisor shfaqen ne vitin 1993 , vit ne te cilin u hartua plani i pare i veprimit ne fushen mjedisore, qe perben dokumentin e pare zyrtar shqiptar mbi politikat mjedisore ne vend. Ky plan veprimi kombetar parashikonte se qeveria duhet te krijojte kuadrin ligjor , ekonomik dhe institucional per zgjidhjen e ceshtjeve mjedisore. Periudhen nga ky vit deri ne miratimin e Kushtetutes ne vitin 1998 mund ta konsiderojme si etapen e pare te zhvillimit te

se drejtes shqiptare te mjedisit. Mbas vitit 1998 e ne vijim eshte periudha e dyte e zhvillimit te se drejtes shqiptare te mjedisit, e cila ka si tipar kryesor prirjen e perafimit me legjislacionin e Bashkimit European per mjedisin. Kuadri ligjor mjedisor shqiptar eshte ne persosje dhe pasurim te vazhdueshem dhe zhvillimi i tij nuk i eshte len rasteies, por ka si model dhe drejtues legjislacionin european te mjedisit. Duke qen se kushtetutat ravijezojne drejtimet e rregullimeve te ardhshme dhe me te hollesishme qe realizohen fillimisht me ligje dhe me pas me akte nenligjore edhe ne rastin e vendit tone Kushtetuta perben nje fillese dhe baze te rendesishme lidhur me rolin qe ka mjedisi per shoqerine dhe shtetit tone. Nisur nga permbajtja e neneve te Kushtetutes lidhur me fushen mjedisore mund te pohojme se fryma e Kushtetutes sone eshte ne perputhje me ate te shume kushtetutave te vendeve te tjera demokratike qe u kushtojne rendesi te nje niveli me te larte disa parimeve mjedisore, duke i ngritur ato ne nivelin e ligjit themelor te shtetit, sic jane e drejta per informimin e qytetareve dhe angazhimi e pergjegjesia per nje mjedis te pershtatshem per te jetuar jo vetem brezat e sotem por edhe ata ne te ardhmen.

- VKM nr.686 date 29.7.2015 « **Per miratimin e rregullave , te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis (VNM) dhe procedures se transferimit te vendimit e Deklarates Mjedisore** »

- Ligj nr 12/2015 per disa ndryshime ne ligjin nr. 10440 date 07.07.2011 « **Per vleresimin e ndikimit ne mjedis** »

- VKM nr. 435 date 12.09.2015 « **Per miratimin e normave te shkarkimeve ne ajer ne Republiken e Shqiperise** »

- VKM nr. 575 date 24.06.2015 “**Per miratimin e kerkesave per menaxhimin e mbetjeve inerte**”

- VKM nr.419 date 25.6.2014 « **Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A,B dhe C per transferimin e lejeve nga nje subject te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mjedisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKLja.**

- Vendim Nr. 247, datë 30.4.2014 “**Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore**”

- Vendim nr. 13 date 4.1.2013 « **Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis** »

- VKM nr. 765 date 07.11.2012 “**Per miratimin e rregullave per grumbullimin e diferencuar dhe trajtimin e vajrave te perdorura**”

- Ligji Nr.10 431,date 09.06.2011 “**Per Mbrojtjen e Mjedisit**”

- Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 “**Per menaxhimin e integruar te mbetjeve**”

Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « **Per Lejet e Mjedisit** »

- Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « **Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis** »

- Ligj Nr 10304, datë 15.7.2010 “**Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë**”.

- Ligj nr. 10266 date 15.04.2010 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja” per disa ndryshime dhe shtesa ne Ligjin nr. 8897 dt. 16.05.2002 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja”
- Udhezimin nr.12 date 15.06.2010 per disa ndryshime ne Udhezim nr. 6527 date 24.12.2004 “Mbi Vlerat e lejueshme te elementeve ndotes te ajrit ne mjedis nga shkarkimet e gazrave dhe zhurmave shkaktuar nga mjetet rrugore dhe menytrat e kontrollit te tyre”
- Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 ”Per miratimin e listes se kuqe te flores dhe faunes”
- Udhezimin nr 8 dt. 27.11.2007 “Per nivelin kufi te zhurmave ne mjedise te caktuara”
- Udhëzim Nr 3, datë 17.05.2006 “Për planet e rehabilitimit të sipërfaqeve të dëmtuara nga guroret”
- VKM. Nr 177, datë 31.03.2005 “Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”.
- Ligji Nr 9385, datë 04.05.2005 “Për pyjet dhe shërbimin pyjor”. të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.
- Ligji Nr 9115, datë 27.02.2003 “Për trajtimin mjedisor të ujrave të ndotur”. Të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.
- Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 “Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta”
- Ligji Nr 8906, datë 06.02.2002 “Për zonat e mbrojtura”. të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.
- Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 « Per largimin publik te mbeturinave »

Objektivat e tjera te studimit te paraqitur jane.

- Permiresimet mjedisore te zones ku zbatohet projekti dhe rreth saj.
- Perdorimin e burimeve natyrore ne menyren te qendrueshme ku respektohen dhe kerkesat e komunitetit te zones per rreth.
- Identifikon masat e duhura per zvogelimin e ndikimeve te mundshme potenciale negative te projektit te zbatuar
- Lehteson informimin e organeve vendim-marrese, duke perfshire vendosjen e termave dhe kushteve mjedisore per zbatimin e projektit apo propozimit.
- Mbrojtjen e shendetit te njeriut.
- Parashikon dhe perjashton ndryshimet e pakthyeshme dhe demtimet serioze te mjedisit.
- Ruan dhe mbron burimet natyrore, peizazhet e natyres dhe komponentet perberes te ekosistemeve.

a. Pershkrim i mbuleses bimore te siperfaqes ku propozohet te zbatohet projekti, shoqeruar dhe me fotografi

Per nga origjina , perberja dhe vecorite gjeobotanike bimesia e Shqiperise ben pjese ne nenzonen floristike mesdhetare e cila perfshihet ne nje njesi me te madhe, ne zonen holarktike. Ndikim te madh ne zhvillimin e flores mesdhetare ushtroi ftohja e pergjithshme e klimes ne periudhen e pleistocenit dhe akullzimi i fuqishem qe pasoi ate. Tiparet karakteristike te bimesise mesdhetare si per sa i perket vecorive gjeobotanike ashtu edhe perberjes morfologjike dhe shtrirjes vertikale te saj, jane karakteristike edhe per bimesine e vendit tone. Por kushtet konkrete te zhvillimit, sidomos te klimes dhe te relievit kane percaktuar edhe vecorite origjinale te flores se Shqiperise. E gjithë kjo pasuri floristike i detyrohet vecorive te evolucionit paleogjeografik te Shqiperise dhe sidomos larmise se madhe te klimes, copetimit te theksuar te relievit dhe formave te shumellojshme te tij, formacioneve te shumta shkembore (gelqerore, magmatike, terrigjene) etj. Fitocenozat e bimesise barishtore shume te larmishme nga perberja e llojeve, gjenden ne te gjitha zonat fitoklimatike te Shqiperise. Megjithese fitocenozat barishtore nga ana e fizionomise ne pergjithesi duken relativisht te peraferta, ato ndryshojne midis tyre nga perberja floristike ne varesi te faktoreve ekologjike. Me perjashtime te pakta, gati ne te gjitha fitocenozat dhe bashkeshoqerimet barishtore gjenden perfaqesues te familjes graminore (Graminaceae).

Zona, ku do te kryhet aktiviteti minerar, eshte zone ku shoqeria ka ushtuar aktivitetin e shfrytezimit te mineralit te kromit dhe kerkon te zgjeroj siperfaqen e shfrytezimit me punime nentokesore.

Zona, brenda se cilës, ndodhet edhe objekti i lejes dhe zgjerimi i kërkuar, administrativisht përfshihet ne territorin qe mbulon Qarku Diber, Rrethi i Matit dhe Bashkia Klos. Zona ka formën e një shpatis te pjerrët, e vendosur rreth 1200-1850m mbi nivelin e detit.

Ne krahët juglindor, jugor dhe perëndimor, relievi është gjithashtu i pjerrët me kënd pjerrësie 20-25° e me shume. Ne veri dhe lindje, ku vendosen galeritë e minierës Shkalle, si dhe punime te subjekteve private, terreni është gjithashtu i pjerrët. Maja me e larte e zonës është maja e Micekut +2101.0m dhe maja e Kunorës, me +2013.0m mbi nivelin e detit, rreth 1.5-2km ne veri-verilindje te objektit.

Sipërfaqja është e zhveshur, me shume pak mbulesë diluviale. Ne veri-lindje dhe lindje te zonës, ka pyll ahu dhe pishë, pjesërisht i degraduar nga shfrytëzimi, vitet e fundit. Ne siperfaqen e zones ku do kryhen punimet nentokesore rriten kryesisht bush, frasher, dellinj, loj fate, mullez, shkoze dhe drure te ralle dushku.

Mbizoterojne tokat e hirta kafe. Relativisht e pasur eshte dhe bota shtazore qe perfaqesohet kryesisht nga lepuri , dhelpra e me pak ujku, ariu i murrme etj.

Shfrytezimi i mineralit te kromit do te jete me punime nentokesore dhe nuk do preket bimesia ne siperfaqe. Grykat e galerive do te hapen ne siperfaqe shkembore ku nuk ka bimesi dhe siperfaqja e ketyre grykave te galerive eshte relativisht e vogel.

b. Informacion per pranine e burimeve ujore ne sipërfaqen e kerkuar nga projekti dhe ne afersi te tij

Shqipëria është shumë e pasur me ujera nentokesore. Kjo lidhet me shumë faktore, por rol të madh sigurisht luajnë sasia e madhe e reshjeve dhe shumëllojshmëria e formacioneve shkembore, në të cilat përhapje të madhe kanë formimet karbonatike të pershkueshme nga uji.

Objekti ndodhet në një zonë të qete, pa përrrenj dhe vijë ujëmbledhëse, të cilat mund të ndikojnë gjatë hapjes dhe shfrytëzimit. Dy perroska të vogla ndodhen në lindje dhe perëndim të tij 100-150m me prurje uji vetëm gjatë reshjeve, pa efekt në objektin e kromit i cili zhvillohet në kurrizoren ndërmjet tyre. Nisur nga fakti, që objekti është i njohur, mbasi me në lindje dhe jug-lindje ka aktivitetë minerarë dhe punime minerarë nëntokësore dhe gjatë kryerjes së tyre nuk ka patur probleme ujërash, mund të themi që kemi kushte hidrogeologjike të favorshme.

Gjeologjia

Daljet e mineralizuara të kromit të vendburimit Shkallë dhe objektet përreth, ndodhen në pjesën veri-perëndimore të masivit ultrabazik të Bulqizës.

Në ndërtimin gjeologjik të zonës marrin pjesë shkembënjtë ultrabazike të përfaqësuar, kryesisht, nga: *peridotite*, *dunite*, *serpentinite* dhe formimet kuaternare.

Peridotitet Zënë rreth 80-90 % të sipërfaqes së zonës. Janë të tipit harzburgit me shkallë të ndryshme serpentinizimi ku mbizoterojnë harzburgitet pak e mesatarisht të serpentinizuara. Përmbajnë 20 deri 25 % kristale opx por ka raste që sasia e tyre arrijnë deri në 25-30 %. Ato kanë shtrirje 350° deri 10°-12° dhe rënie veri-perëndimore me kënd 60°-80° po ka dhe raste të rralla të takimit të elementeve me rënie të kundërt. Janë në përgjithësi shkëmbinj kompakt, gjë që favorizon kryerjen e punimeve minerarë.

Dunitet Takohen kryesisht në trajta thjerrëzore e brezash me gjatësi që shkon në shtrirje deri në 100-150 m. Përhapja e tyre shkon nga 10-15 %. Daljet dunitike brenda të cilave lokalizohet mineralizimi kromitik ka formë izometrike, me konture të çrregullta, por ka përmasa relativisht të vogla në gjerësi dhe shërben si këmbë për daljet kromitike. Dunitet paraqiten mesatarisht të serpentinizuar dhe kanë ngjyrë të gjelberte në të erret. Ato në pjesën VL të rajonit ku kanë dhe përhapjen më të madhe për shkak të ajrimit intensiv të tyre në sipërfaqen me ngjyrë karakteristike kafe në të verdhë. Ato përmbajnë kokrriza kromiti aksesore në sasi deri në 2%, shpesh takohen dhe shpesh kromshpindeliti me shtrirje dhe rënie në përputhje me strukturën e përgjithëshme të formacioneve shkembore mbartese të tyre. Vete zgjatimi i linzave të dunitëve që mbështjellin daljet kromitike në jep qartë shtrirjen e këtyre shkëmbinjëve. Kontaktet dunit-harzburgit, në përgjithësi janë të qarta por vihen re edhe raste të kalimeve graduale, të vazuara e të dhembazuara dhe në ndonjë rast brezore.

Serpentinitet Kane perhapje jo shume te madhe. Ato takohen kryesisht ne kontaktet te llojeve Ultrabazike. Gjithashtu ato takohen dhe ne zonat e fuqishme tektonike. Paraqiten kryesisht me ngjyre te gjelbert te erret deri ne te zeze. Jane te formuara krejtesisht nga serpentinizimi intensiv i harzburgiteve dhe me pak i dunitëve, ku me veshiresi dallohen relikte te mineralizimit primar.

Piroksenitet. Perfaqesojne serine damarore te shkembinjëve ultrabazike te ketij rajoni . Takohen pothuajse ne gjithe rajonin, ne trajten e damareve me gjatesi 4-5 m e trashesi disa cm. Paraqiten me ngjyre te gjelbert ne te verdhe.

Formimet kuaternare Kane perhapje te kufizuar dhe takohen ne trajte te mbuleses me konfiguracione te ndryshme. Perhapjen me te gjere e kane kryesisht ne pjesen lindore te rajonit, kryesisht ne fundin e shpatit, apo ne brigjet e perroit te Shkalles. Perfaqesohen kryesisht nga depozitime deluvialo-proluviale, koluviale e aluviale etj. kryesisht produkte te alternimit te shkembinjëve ultrabazike te tipit copezore, por dhe te sportuar nga energjia e perroit. Trashesia e tyre ne pergjithesi eshte e vogel por ka raste qe ajo arrin deri ne 5-7 ml, sidomos ne ane te perroit ne pjesen Shkalle-Balgjait.

c. Informacion lidhur me identifikimin e ndikimeve te mundshme negative ne mjedis te projektit perfshire ndikimet ne biodiversitet, uje, toke dhe ajer

Problemet e biodiversitetit perbejne aktualisht nder problemet më me rendesi ne rruzullin tokesor. Termi biodiversitet eshte shume kompleks dhe si i tille, zhvillimi dhe percaktimi i strategjive te pershtatshme per mbrojtjen e tij, shoqerohet me nje proces te veshtire zgjedhjesh dhe vendimmarrjesh. Biodiversiteti perben teresine e llojeve dhe ekosistemeve ne nje rajon, apo ne gjithe rruzullin tokesor. Ekosistemet jane te nje rendesie te vecante sepse ato perbejn bazat per ekzistencen e llojeve. Cenimi i tyre, si rezultat i aktiviteteve te ndryshme ekonomike shoqerore perben nje shqetesim per njerezit dhe studiuesit . Vlera e nje biodiversiteti te larte per njerezimin jepet para se gjithash nepermjet funksionit te tij si stabilizator i biosferes dhe si burim direkt i prodhimit.

Zhvillimi i aktivitetit te shfrytezimit te kromit do te behet me punime nentokesore, ndaj ndikimi ne biodiversitet eshte ne nivele shume te uleta. Flora dhe fauna do te preket ne siperfaqe shume te vogel qe do te jete hyrja e galerise.

Galerite ekzistuese kane keto koordinata:

GALERIA 1P Kuota 1308.25

X=4602454.257

Y=4431687.491

GALERIA 7 Kuota 1320.98

X=4602465.035

Y=4431678.08

Parashikohet hapja e GALERISE 1 Kuota 1314.0

X=4602486.61

Y=4431697.23

Punimet e reja dhe ringritjet

Projektimi i punimeve te reja si dhe kryerja e ringritjeve te domosdoshme eshte bere duke pasur parasysh :

1. Kompletimin dhe berjen funksionale te skemes se hapjes per sejcilin bllok ose prerje shfrytezimi ;
2. Venien ne funksionim sipas normave te rregullave te T.S te ajrimit te objekteve ;
3. Sigurimin e rradhes dhe drejtimit te shfrytezimit duke pasur parasysh pozicionin e blloqeve te kromit ne raport me njeri tjetrin;
4. Fillimin e prodhimit qe ne vitet e para te marjes se lejes se shfrytezimit .

Ringritje

Per plotesimin e kushteve te me siperme parashikohen te kryhen rreth 520 ml ringritje.

Preventiv per ringritjen e 1ml punim

Nr.	Emertimi	Njesia	Normativa	Çmimi	Vlera
1	Materiale te normuara	USD/ml			19.276
a	Dinamit	kg/ml	1.2	2.88	3.456
b	Kapsolla	cope/ml	4	0.33	1.32
c	Shtylla	m3/ml	0.12	100.00	12.00
d	Koka pobiediti	cope/ml	0.08	13.75	1.1
e	Fitul	ml/ml	4	0.35	1.4
2	Karburant	litra/ml	1	2.13	2.1333
3	Paga dhe shtesa	USD/ml			56.8
4	Shpenzime ndihmese	USD/ml			4.54
5	Kosto operative	USD/ml			82.7
6	Te paparapara	USD/ml			3.2

7	Shina	USD/ml			28.9
8	Traversa	USD/ml			8.0
9	Riparime e pastrime	USD/ml			3.6
10	Kosto ne miniere	USD/ml			126.4

Punime te reja

Punimet e reja qe parashikohen te hapen ne kete leje jane dhen ne tabelen e meposhteme

Nr	Punimi	ml	USD/ml	Vlera USD
I	Punim kapital, devijimi gal 1-	220	175.3	38566

Grafiku i punimeve ne lejen 1473

Nr	Punimi	ml	VITET					
			1	2	3	4	5	6
1	Ringritje	520			120	100	100	200
2	Punim kapital, devijim i galerise nr. 1	220	50	100	70			
3	Punime vertikale oxhaqe	107				40	40	27

Kapaciteti i kesaj miniere parashikohet te jete 500 tone ne vit mineral kromi me permbajtje mbi 40% Cr₂O₃.

Nga ky aktivitet nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e percaktuar ne VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar ne urdherin e Ministrit nr. 146,dt.8.5.2007 Nga subjekti ne zbatim te projektit do te merren masa qe zona ne shfrytezim te jete gjithmone e kufizuar dhe te rehabilitohet.

Zona e kerkuar per shfrytezim nuk perfaqeson zone me rendesi te veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për “Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimt si Zonë e Mundëshme” për tu shpallur “Peizazh i mbrojtur”.

Ndikimet ne toke

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka shkarkime ndotese ne toke, ne vendet e caktuara ne projekt (depozitat e sterileve) parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit te grykave te galerive dhe shesheve te depozitimit . Dherat e depozituara ne

damba nuk permbajne elemente kimik ndotes per token, do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllzohen me bime qe riten ne zone per gjelberimin e saj. Ne faze te dyte qe eshte faza e shfrytezimit keto sterile do te rikthehen ne miniere per te mbushur hapësirat e shfrytezimit qe do ti sherbejne investitorit per shfrytezimin maksimal te rezervave te mineralit te kromit dhe mbrojtjen e minieres nga shembjet qe mund te jene burim aksidenti.

Theksojme se keto sterile jane inerte me perberje mineralogjike te njejte me depozitimet e terrenit ku kryhen punimet, prandaj nuk demtojne faunen dhe floren e zones.

Gjithashtu mbetjet e krijuara nga veprimtaria humane e punonjesve ose nga proceset e punes do te transportohen ne sheshin e depozitimit te miratuar nga pushteti vendor.

Ndikimet ne uje

Ne procese teknologjike te shfrytezimit te kromit me punime nentokesore nuk do te perdoret uji. Aktiviteti do te prodhoj krom i cili me pas do shkoj drejt fabrikes se pasurimit per perpunim te metejshem.

Ujrat e shiut do te sistemohen permes hapjes se kunetave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjeve atmosferike. Ujrat e ndotura nga pluhurat e krijuara do te depozitohen ne vaskat e ndertuara ne sheshin e zones qe eshte marr per shfrytezim.

Ndikimet ne ajer

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate hapjes se grykes te galerise se re dhe ringritjeve te atyre ekzistuese, me qene se projekti parashikon rrezimin e materialit me perdorim te LP formacionet jane relativisht te forta do te kete lirime pluhurash per kete parashikohet shpimi i lagur dhe sperkatja me dushe uji burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e mineralit do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Shfrytezimi i kromit eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te mineralit nga punimet nentokesore , ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja nen te cilen do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Ndikimet e identifikuar nga zhvillimi i aktivitetit jane ndikime direkte ne mjedis.

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne toke.

	Ndikimi i mundshem	Sqarim
1	Derdhja pa dashje e vajrave dhe lubrifikanteve nga mjetet e punes.	Behet fjale per ndonje rast te rralle te rrjedhjes gjate difekteve dhe çarje te tubave dhe sotokartit te mjeteve motorike dhe nderrimit te vajrave ne makinerite e karrieres gjate prodhimit dhe transportit te mineralit.

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne ajer.

	Ndikimi i mundeshem	Sqarim
1	Shkarkimi i gazeve ne sasi minimale nga lenda djegese	Sasia e gazeve nga djegia e karburantit qe do te shkarkohet nga mjetet motorrike. Eshte standart i teknologjise se prodhimit te mjeteve dhe i karburantit.
2	Emetimi i zhurmave nga puna e makinerive	Vlerat standart te emetimit te zhurmave sipas teknologjise se prodhimit te makinerive, kontroll teknik te makinerive.
3	Emetimi i nxehtesise dhe zhurmes nga shperthimi i lendes plasese.	Nuk do te kete emetim te nxehtesise dhe zhurma mbi normat e lejuara.

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne biodiversitet.

	Ndikimi i mundeshem	Sqarim
1	Shqetesim i mundeshem i faunes.	Ndikim i perkoshem.

d. Nje pershkrim per shkarkimet e mundshme ne mjedis te tilla si ujera te ndotura, gaze dhe pluhur, zhurma, vibrime si dhe per prodhimin e mbetjeve

Teknologjia shfrytezimit te objektit parashikon perdorimin e ujit per shpimin e lagur gjate procesit te hapjes se birave per vendosjen e lendes plasese.

Uji do perdoret edhe per lagjen e territorit per paksimin e pluhurave gjate procesit te nxjerrjes se kromit dhe ngarkimit te tij ne mjetet e transportit dhe do sigurohet permes depozitave nga shoqeria.

Ujerat e ndotura nga pluhurat e krijuara se bashku me ujerat e shiut do te depozitohen ne vaskat e ndertuara ne sheshin brenda siperfaqes se lejes. Praktikisht do te ndertohen dy vaska me keto parametra: gjatesi 6m, gjeresi 3m dhe thellesi 2m. Uji i perdorur do te shkarkohet ne nje vaske dhe pasi te dekantoje masa e ngurte ujrato kalon ne vasken tjeter. Ujrat largohen nga vaska pasi te jene ngurtesuar mbetjet e ngurta te cilat largohen nga vaska dhe depozitohen ne nje zone te percaktuar brenda siperfaqes te lejes minerare. Vaskat rrethohen me lartesi deri 2m me rrjet metalike te qendreshme per tu mbrojtur nga renia e njerezve ne toke dhe per te menjanuar

aksidentet ne pune. Rrjedhja e metejshme e tyre do te behet ne perputhje me rrjedhen natyrale te tyre me ane te nje kanali.

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate nxjerrjes dhe ngarkimit te mineralit , burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e kromit do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Ky aktivitet do te kryhet larg zonave te banuara, me depozitime gjeologjike te mineralit kromitik. Aktiviteti i shfrytezimit te vendburimit do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit. Per zhvillimin e aktivitetit shoqeria ka kerkuar zgjerim te siperfaqes se shfrytezimit me punime nentokesore.

Sasia e sterileve te punimeve dhe seleksionimit do te jete rreth 3500 m³ te cilat do te depozitohen ne siperfaqen e caktuar per kete qellim . Ato perfaqesohen nga masa te shkrufta, qe nuk permbajne elemente ndotes per ambientin . Keto depozitime nuk jane fertile dhe nuk do te sherbejne per rigjenerim.

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

- Nga pajisjet qe do te perdoren per hapjen e portaleve te galerive

Makinerit dhe niveli i pranueshem i zhurmave

<i>Lloji makinerise</i>	<i>fuqia motorike P (kw)</i>	<i>niveli pranueshem i zhurmes db</i>
<i>Eskavator me zinxhira Fadrome</i>	<i>p = 55</i>	65
<i>Eskavator, paisje ngritese Transportues, sonde, etj</i>	<i>p = 15</i>	65
<i>Matrapik ne eskvator</i>	<i>p = 15</i>	68

Paisjet e makinerit qe do perdoren ne kete aktivitet do plotesojne direktiven 2000/1/14/CE te Parlamentit Evropian dhe e KE 8 maj 2000, do jene te standartit te aplikueshem ne BE per zhurmat.

Ndikimi nga zhurmat ne fazen funksionale te aktivitetit

Burimet e zhurmave jane ne siperfaqe. Çdo burim perhap vale zhurme. Fusha akustike qe rezulton varet nga karakteristikat e absorbimit dhe reflektimeve te te gjitha pengesave ekzistuese, ndermjet burimit dhe receptorit.

Vleresojme se niveli akustik i zhurmës në rrugë është me i ulët se ai i zhurmës së një makine që kalon në të, praktikisht ai është 40-50 dB që i përgjigjet kushteve të një bisede me zë normal.

Fenomene të tilla si vibracion, ndricim, nxehësia janë të papërfillshme në zhvillim të këtij aktiviteti. Duhet theksuar që vibracioni në këto aktivitete nuk ndikon në territor mbasi nuk ka objekte të cilat ndihet influenca e lëndës plasuese.

Siç thame edhe më sipër, zhurmat që do të krijohen gjatë procesit të punës në objekt janë vetëm ato të shkaktuara nga makineritë e shfrytëzimit, të ngarkimit e të transportit të cilat ato janë brenda normave.

Nga kryerja e aktivitetit minierar për shfrytëzimin e kromit mbetjet e ngurta do të jenë mbulesa vegjetale e hapjes së grykave të galerive. Përse I përket mbetjeve sterile ato do të depozitohen në vendin e caktuar në projekt (depozitat e sterileve), këtu parashikohet depozitimi i materialit të përdorshëm dhe përpunimi i tij me tokë vegjetale për të mundësuar mbjelljen e bimëve dhe pemeve karakteristike të zonës gjatë fazës së rehabilitimit. Dherat e depozituara në damba do të përpunohen me dhera të pasuruara me humuse, do të transportohen dhe shpërndahen në sheshet e shkalleve me trashësi mbi 20 cm dhe do të pyllëzohen me bimë që rriten në zone për gjelberimin e saj. Këto sterile nuk janë ndotese për mjedisin tokë sepse kanë të njëjten përberje mineralogjike me tokën ku do të depozitohen.

Vlerësimi dhe identifikimi i impakteve negative dhe pozitive gjatë zhvillimit të aktivitetit të shfrytëzimit të mineralit të kromit me punime nëntokësore

Lloji i ndikimit në tokë	Identifikimi i ndikimit			
	Gjatë fazës së hapjes së galerisë dhe punimeve të ringritjes		Gjatë fazës funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Humbje e tokës për kullote		X		X
Ndryshime topografike të terrenit		X		X
Prishje e tokës bujqësore		X		X
Ndotja e tokës nga rrjedhjet		X		X
Ndotja e tokës nga mbetjet e ngurta		X		X
Ndotja e tokës nga depozitimet e llumrave		X		X

Shënim: Shfrytëzimi i rezervave të mineralit të kromit në sipërfaqen me koordinata të zgjeruara do të realizohet nga punimet nëntokësore të hapura ekzistuese. Sasi e sterileve të punimeve dhe seleksionimit do të jetë rreth 3500 m³ të

cilat do te depozitohen ne sipërfaqen e caktuar per kete qellim . Ato perfaqesohen nga masa te shkrifta, qe nuk permbajne elemente ndotes per ambientin . Keto depozitime nuk jane fertile dhe nuk do te sherbejne per rigjenerim.

Lloji i ndikimit ne cilesine e ajrit	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Prodhimi i pluhurit	X			X
Ndotja nga hidrokarburet, plumbi dhe aerosolet		X		X
Ndotja nga monoksidi i karbonit dhe dioksidit te squfurit (CO, SO ²)		X		X

Lloji i ndikimit ne floren dhe faunen	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Shkaterrimi i rendesishem i habitateve natyrore		X		X
Rrezikimi i nderhyrjes ne bimet e ujit		X		X
Ndertimi i rrugeve te reja qe kalojne permes zones se virgjer		X		X
Percarje apo izolim te habitateve te egra		X		X

Shenim : Ky aktivitet nuk ka ndikim ne floren dhe faunen e zones, aktiviteti zhvillohet ne nentoke.

Lloji i ndikimit ne uje	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Trajtimi i ujrave te ndotur		X		X
Ndotja e ujit prej pluhurit, plumbit, derdhjeve aksidentale dhe substacave te tjera		X		X
Impakti sekondar ne ndotjen e ujit per tokat bujqesore, ujrat nentokesore etj.		X		X
Modifikim ne drenazhim e		X		X

ujrave natyrale				
Ndotja e ujrave sipërfaqesore dhe nentokesore nga llumrat		X		X

Lloji i ndikimit ne ndotjen nga zhurmat	Identifikimi I ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Rritja e nivelit ekzistues te zhurmave		X		X
Rritja e nivelit te zhurmave si rezultat i aktivitetit dhe makinerive	X		X	
Rritja e nivelit te zhurmave per njerezit		X		X

Shenim: Ndikimi nga zhurmat do te jet minimal. Makinerit qe perdoren jane te standartit Evropian dhe nuk krijojne zhurme me te larte se 70 dB

Lloji i ndikimit ne perfitim e tokes	Identifikimi I ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Shkaterrim banesash		X		X
Ndryshime te rendesishme ne programet per te ardhmen e perdorimit te tokes		X		X
Rivendosje banesash		X		X
Shpronosime te tokes		X		X

Shenim: Zona ne fjale, është një zone e zhveshur dhe pa qendra banimi pranë saj.

Lloji i ndikimit ne trashegimine kulturore	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Ndryshime apo demtime te zonave arkeologjike apo me vlere historike e kulturore		X		X

Lloji i ndikimit ne energji	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Perdorim i sasive te medha te karburantit per energji		X		X
Rritje te rendesishme te kerkesave per burime ekzistuese te energjise apo kerkesave per tipe te tjera te energjise		X		X

Lloji i ndikimit ne interesin publik (infrastruktura)	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Energji elektrike		X		X
Sistemim i komunikacionit		X		X
Sistemim i kanalizimit te ujrave te zeza dhe te bardha		X		X
Sistemim i ujesjellesit		X		X

Lloji i ndikimit ne shendetin e njerezve	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Krijimi i cfaredo rreziku apo mundesie per demtimin e shendetit te njerezve		X		X
Krijimi i raportit te njerezve me rreziqet e mundshme per demtimin e shendetit te tyre		X		X

Lloji i ndikimit ne qarkullim dhe transport	Identifikimi i ndikimit			
	Gjate fazes se hapjes se galerise dhe punime te ringritjes		Gjate fazes funksionale	
	Po	Jo	Po	Jo
Shtime te rendesishme te qarkullimit te automjeteve	X			X
Pakesime te vendqendrimeve te automjeteve apo nevoja per vendqendrim te reja		X		X
Ndikime te rendesishme ne sistemin e komunikacionit		X		X
Ndryshime ne qarkullimin apo te levizjes se njerezve e mallrave		X		X

e. Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve negative te identifikuara

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Shfrytezimi kromit me punime nentokesore eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te mineralit nga siperfaqja ose nentoka , ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Ushtrimi i aktivitetit nen siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Persa i perket ndikimit ne peizazhin ekzistues dhe topografine e saj do te zgjas per gjate kohes se kryerjes se aktivitetit. Me mbylljen e aktivitetit dhe masat rehabilituese zona e shfrytezuuar do te kthehet ne nje peizazh me pamje panoramike te pelqyeshme nga syri i njeriut. Hyrjet e galerive do te mbylljen , ne menyre qe te mos perbejn as rrezik pas mbylljes se aktivitetit.

f. Mundesine e rehabilitimit te mjedisit te ndikuar dhe mundesine e kthimit te mjedisit te ndikuar te sipërfaqes ne gjendjen e meparshme si dhe kostot financiare te peraferta per rehabilitimit

Shfrytezimi i ketij objekti do te behet me punime nentokesore

Perfundimi i shfrytezimit te ketij objekti pas 15 vitesh pritet te leje gjendjen e meposhteme :

1. Nje gryke punimi me seksion 5.2 m2 galeria nr.1` ne kuoten 1352 qe do te mbetet nga punim i hapjes per shfrytezimin objektit
2. Stokun e sterilizimit gjate hapjes se punimeve dhe pjeserisht ate te dale nga seleksionimi

Punimet e mbylljes trajtimit te sterileve dhe rehabilitimit te zones

Me siper u pershkrua gjendja e pritshme e minieres pas perfundimit te shfrytezimit . Elementet e mesiperm jane marre ne konsiderate ne hartimin e projektit te mbylljes dhe llogaritjen e shpenzimeve perkatese per realizimin e tij dhe perkatesisht

1. Punimet minerare te hapura si Niveli i galerise nr.1` ne +1352 parashikohet te mbyllet me mur betoni me trashesi 60 cm duke vendosur edhe nje tub ne pjesen fundore per te lejuar rrjedhen e ujrave qe mund te dalin nga nentoka.
2. Sheshi perreth grykes te galerise do ti nenshtrohet trajtimit dhe sistemimit .
3. Ne perfundim do te jete i shoqeruar nga sinjalistika perkates edhe rrethimi

Preventivi i shpenzimeve dhe llogaritja e garancise per mbyllje dhe rehabilitim

Plani perfundimtar i mbylljes dhe rehabilitimit mjedisor pas perfundimit te aktivitetit minerar te shfrytezimit te mineralit te kromit ne sipërfaqen e zgjeruar hartohet ne zbatim te Udhhezimit Nr 718, date 03.10.2011 “ Per menyren e vleresimit te garancive financiare te lejeve minerare”

Aneksi 4 “ Menyra e vleresimit te garancive per realizimin e planit te rehabilitimit per lejet minerare e shfrytezimit dhe kerkim-zbulim shfrytezimit”

Pika 1 Per shfrytezimin nentokesor nenpika a, Preventivi tip i planit te rehabilitimit te nje miniere nenokesore te hapur me punime horizontale dhe te pjerrta.

Ne tabelat e meposhteme jane dhene llogaritje perkatese per realizimin e te gjitha proceseve perkatese te parashikuara ne preventivin tip

Shpenzimet per kryerjen e proceseve perkatese per mbylljen trajtimin e sterileve dhe rehabilitimin e punimit ne punime horizontale, jane

1. 1 Gryke punime	x	206521 leke	=	206521leke
2. Rruge auto	0.16 ha*	322750		51640 leke
Shuma shpenzime rehabilitimi				258 161 leke

g. Masat e mundshme per shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative ne mjedis

Masat zbutese te ndikimeve negative konsistojne ne marrjen e masave per uljen e ndotjeve gjate punimeve, ne ajer, te pluhurave dhe zhurmave, si dhe uljen e efekteve negative hapsinore te territorit , faunen dhe floren. Me qellim minimizimin e efekteve negative mjedisore dhe rritjes se efekteve pozitive ne mjedis, nga ana e shoqerise do merren masa per zbutjen dhe minimizimin e efekteve negative ne mjedis.

Planifikimi i zones

Per shmangien dhe parandalimin e erozionit si dhe per ruajtjen e regjimit te rrymes se ujit te parametrave hidrodinamike te saj, ne projekt eshte percaktuar shfrytezimi harmonik dhe i kombinuar ne kohe dhe hapësire i zones ne teresi .

Ne zonen e shfrytezimit hap pas hapi dhe ne perfundim te aktivitetit, eshte parashikuar sistemi i sterileve qe do te dalin nga aktiviteti , mbyllja e portaleve te galerise si dhe rehabilitimi i tyre.

Kjo siperfaqe e perftuar nga trajtimet e mesiperme, do te jape mundesi per rikultivimin e bimeve te zones , duke krijuar njeheresh kushte per parandalimin e eriozionit dhe permiresimin e pamjes se pergjithshme te zones .

Duhet theksuar se siperfaqja e portaleve te galerise eshte e vogel dhe nuk perben ndonje ndikim ne zone.

Masat qe do te merren per zbutjen e ndikimit

Ndikimet mjedisore te projektit do te zbuten duke zbatuar me korrektesi teknikat e meposhtme:

- Piketim te sakte te siperfaqes ku do te hapen portalet e galerive
- Kontrolli i pluhurave nepermjet lagies se zones se punes (dalja e mineralit nga miniera), mbulimit te kamioneve gjate transportit sidomos ne kohet e thate dhe me ere.
- Kontrollin e dherave te gjeneruara dhe sistemimin e tyre nepermjet kompakesimit dhe mbjelljes se shkurreve qe do te dalin nga pastrimi dhe mirmbajtja me qellim rivegjetacionin e ambientit perreth perimetrit te zones qe do te hapen portalet e galerive.
- Hapjen e kanaleve te nevojshem me qellim drejtimin e ujerave te shiut dhe erozionit per parandalimin e shembjes se siperfaqes dhe vithisjeve te ndryshme.
- Plasje e mireplanifikuar dhe e kontrolluar sipas rregullores te sigurise.

- Kontroll teknik i mjeteve te punes per te parandaluar rrjedhjet e karburantit dhe aksidentet e mundshme
- Do te zbatohen me rigorozitet kushtet e sigurit teknik per punonjesit

Masat e zbutjes se ndikimit ne fazen e pergatitjes se objektit per shfrytezim

Nr	Lloji i ndikimit	Masat	Komente
1	Shqetesim i shtreses se tokes. Pershtatje e rruges per te mundesuar hyrjen ne objekt te mjeteve.	Piketim i sakte i siperfaqes qe do te vendoset makineria. Perdorim ne maksimum i rrugeve egzistuese.	Ndikimi mbahet brenda kufijeve natyrale te tij
2	Pastrimi i zones se parkimit dhe mbajtjes se makinerive. (prerje shkurresh dhe bimesh barishtore)	Shmangie ne maksimum e prerjeve te panevojshme. Kombinim i hapesires duke lene shkurret qe nuk pengojne aktivitetin	Do te shmangen prerjet e shkurreve dhe do te lihen individe neper zonen e objekteve per te ruajtur gjenomen, teper e vlefshme per fazen e rehabilitimit
3	Ngjeshje e pjesshme e tokes nga levizja e automjeteve te transportit	Levizje dhe parkim i kamioneve brenda zonave te caktuara.	Do te punohet me makineri
4	Emetim zhurme, gazesh, arome, vibracion dhe pluhuri.	Planifikim paraprak i punes dhe kohezgjatje sa me e ulet e realizimit te operacioneve	Do te ulet koha e zgjatjes se ndikimit.
5	Erozion minimal ne kohe me rreshje	Hapje kanalesh ne anet e rruges dhe shtrim i saj me cakull	Dobesohet efekti i pikes se shiut pra gerryerjes
6	Ndotje e tokes si pasoje e avarive te mekanikes.	Kontroll paraprak i makinerive dhe periodik i vazhdueshem.	Mase teresisht eficente si mase pervec rrethanave te vecanta dhe avari te papritura.
7	Ndikime ne peizazhin, gjeologjine, topografine.	Do shfrytezohet nje siperfaqe e vogel per hapjen e portaleve te galerive.	Popullim me bimesi te zones
8	Ndikime ne boten e gjalle	Edhe keto ndikime jane minimale sepse aktiviteti	T'u krijohen kushtet gjallesave qe levizin ne zone

	(faunen)	zhvillohet me punime nentokesore por gjithsesi do behet inspektimi i zones para fillimit te operacioneve, monitorim i vazhdueshem gjate fazes se hapjes se portaleve te galerise do te analizohet me kujdes sjellja me e mire ndaj botes se gjalle, si psh te nderpriten punimet ne faza te caktuara te ciklit vjetor te zhvillimit te biodiversitetit.	dhe riprodhohen. Kujdesi do te vazhdoje deri ne celjen dhe levizjen e te vegjelve nga folet. Po keshtu edhe per bimesine do te merren masa te tilla si pastrim te pluhurit dhe lagies se luleses dhe organeve te riprodhimit.
9	Gjenerim i mbetjeve te ambalazhe etj	Do te sigurohen vende te veçanta grumbullimi dhe do te transportohen ne vendgrumbullimin e caktuar.	Eficiente

- *Vleresimi i efektivitetit te pritshem te masave zbutese*

Realizimi i objektivave dhe treguesve te pritshem te parashikuar ne projekt do te varet nga respektimi i te gjitha treguesve te percaktuar. Kontrolli, monitorimi dhe permiresimi i vazhdueshem i kushteve te punes do te çojne perfundimisht ne nje proces pune te kontrolluar me shkarkime brenda normave, duke mos sjelle pasoja per shendetin e njerzve dhe mjedisin perreth.

Masat e sigurimit teknik ne proceset e punes per hapjen shfrytezimin dhe administrimin e objektit

Gjate ushtrimit te aktivitetit minerar dhe ne menyre te veçante gjate kryerjes se punimeve me lende plasese, subjekti do te mbaje parasysh qe problemet e sigurimit teknik dhe te mbrojtjes ne pune jane me te rendesishmet dhe me te mprehta dhe do te marrin vleresim paresor ne veprimtarine e perditeshme.

Para se gjithash, ne te gjitha operacionet, do te punesohen specialiste me eksperience pune ne kryerjen e proceseve te ndryshme te karakterit minerar .

Drejtuesi teknik i punimeve, para fillimit te punes dhe gjate saj , do te zbatoje rregullat dhe normat e percaktuara ne:

1. Regulloren e Teknikes se Sigurimit per Minierat dhe Karierat te Vitit 1999 te hartuar nga Instituti i Teknologjise Nxjerrrese dhe Perpunuese te Mineraleve te miratuar me urdher te

Ministrit Nr 132, date 07.04.1999 , mbeshtetur ne nenin 17 te Ligjit Minerar Shqipetar Nr 7796 date 17.02.1994 dhe te botuar ne vitin 2001

2. Rregulloren e Teknikes se Sigurimit per Punet me Lende Plasese ne Miniera dhe Naftë te hartuar nga ITNP te Mineraleve dhe te botuar me muajin Mars te vitit 2002. Rishikuar ne vitin 2004 dhe miratuar me VKM Nr 533 date 08/07/2005 dhe botuar ne fletoren zyrtare Nr 58 te dates 19/07/2005.

Regulloret e Teknikes se Sigurimit, nga ana e drejtuesit teknik te punimeve dhe subjektit privat , do te zbatohen ne cdo proces pune te percaktuar ne plan- organizimin e kryerjes se punimeve te hartuar nga drejtuesi teknik i punimeve dhe te miratuar nga drejtuesit e firmes , i cili duhet te permbaje :

- Plan organizimi i punimeve do te hartohet para fillimit te punimeve;
- Drejtuesi teknik i punimeve, ose personi i ngarkuar, do te beje kontrollin teknik dhe azhurnimin e sakte te punimeve minerare te cdo lloji per te cilat subjekti ka marre leje shfrytezimi;
- Rradha e kryerjes do te percaktohet hollesisht ne planin e masave tekniko-organizative dhe do te miratohet nga pronari i firmes;
- Ne kete plan tekniko-organizativ, masat e teknikes se sigurimit do te zene vendin kryesor .
- Drejtuesi teknik i punimeve do te kryeje instruksione te rregullta mujore e tre mujore , ku do te trajtohen tema te vecanta per te gjitha profesionet
- Punonjesit qe do te punojne ne miniere per berjen e minave dhe zjarretaret direkt ose te nenkontratar do te testohen cdo tremujor kundrejt firmes .
- Do te zbatohet nje regjim i rrepte ne aplikimin e pasaportave teknike te punimeve me lende plasese te rrezimit e kromit dhe sterilit ne frontin e nenkatit apo ballin e punimit , te hartuara paraprakisht nga drejtuesi teknik i punimeve dhe miratuar nga drejtuesi i subjektit .
- Do te zbatohet nje regjim i rrepte ne aplikimin e pasaportave teknike te punimeve te transportit te brendshem ne miniere.
- Do te zbatohet nje regjim i rrepte ne aplikimin e pasaportave teknike te punimeve me lende plasese, gjate kryerjes se punimeve minerare qe do te sherbejne per hapjen dhe pergatitjen e vendburimit , te parashikuara ne pasaportat e hartuara paraprakisht nga drejtuesi teknik i punimeve dhe miratuar nga drejtuesi i subjektit
- Do të zbatohet nje regjim i rreptë ne procesin e pergatitjes se fitilit ndezes dhe të kontrollit konform Rregullores se Teknikës se Sigurimit Për Punet me Lëndë Plasëse në Miniera dhe Naftë .
- Do të zbatohet nje regjim i rreptë ne procesin e pergatitjes se fishekut të zjarrit, dhe mbushjes se minave konform Rregullores se Teknikës se Sigurimit Për Punet me Lende Plasëse Ne Miniera dhe Naftë

- Ne rastin e shperthimit me kapsolla dhe fitil të zakonshme do të zbatohet Rregullorja e Teknikës se Sigurimit Për Punet me Lende Plasëse ne Miniera dhe Naftë
- Ne rastin e shperthimit me kapsolla elektrike do të zbatohet Rregullorja e Teknikës se Sigurimit Për Punet me Lende Plasëse ne Miniera dhe Naftë

Do të zbatohet nje regjim i rreptë ne procesin e likuidimit të birave të pa plasuar konform Rregullores se Teknikës se Sigurimit Për Punët me Lëndë Plasëse ne Miniera dhe Naftë

i.Ndikimet e mundshme ne mjedisin nderkufitar (nese projekti ka natyre te tille)

Objekti i kromit, për te cilin kërkohet zgjerim i lejes minerare te shfrytëzimit, ndodhet ne jug te brinjave te Kunorës, ne jug-perëndim te daljes sipërfaqësore te Trupit Nr.1 te vendburimit Shkalle Qendra me e afërt e banuar është qyteza e Klosit, rreth 15km ne perëndim te tij (objektit), gjate rrugës automobilistike Klos - Shkalle. Eshte nen juridiksionin e Bashkise Klos, Qarku Diber.

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka ndikime nderkufitare , do te zhvillohet brenda territorit te vendit tone.

PERGATITI MATERIALIN
 “STUDIO PROJEKT” shpk
 Ekspert Mjedisi Ing. Miniere Xhevdar DERMISHI
 Gjeoinxhinier Ermir DERMISHI
 Ing. Mjedisi Arvena FEJZULLAI
 Ing. Kimiste Anxhela BULLATI
 Ing. Pyjesh Certi Brahimi

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT

Nr. 331 Prot.

Tirane, me 09.09. 2004

Vendimi Nr.11, Nr.086Regj.

ÇERTIFIKATË

Në mbështetje të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr.268, datë 24.04.2003 "Për çertifikimin e specialistëve, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor":

Xhevair DERMYSHI

Çertifikohet për hartimin e raporteve të vlerësimit të ndikimit në mjedis, për të kryer auditimin mjedisor, për hartimin e ekspertizave për probleme mjedisore dhe thirrjen si ekspert për të vlerësuar një raport të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose rezultatet e një auditimi.

MINISTRI

Ethem RUKA

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Ministria e Zhvillimit Ekonomik,
Tregtisë dhe Sipërmarrjes

LICENCË

LN-0042-06-2009	NUIS/NIPT: K62021001S
Subjekti: STUDIOPROJEKT	
Adresa: Tirane, TIRANE, Tirane, Rruga Frosina Plaku (Perballë Klubi Partizani), 51/6	
Kodi: III.2.A (1+2)	Kod tjetër:
Data e lëshimit: 27/03/2014	Afati i vlefshmërisë: Pa afat
Kategoria	
Shërbime ekspertize dhe/ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis	
Nënkategoria	
Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis	
Veprimtari specifike	
1. Ndikim në mjedis 2. Auditim mjedisor	
Specialiteti	

Emërtimi përshkrues i veprimtarisë	Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis (Auditim mjedisor, vlerësimi i ndikimit në mjedis)
Kufizime specifike	Licenca ushtrohet sipas kufizimeve në legjislacionin në fuqi
Detyrime specifike	Licenca ushtrohet sipas detyrimeve në legjislacionin në fuqi
Vendi i kryerjes së veprimtarisë	Në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

Nënshkrimi i sportellit: Defina Steja

